

Drepturi sindicale

Art. 11 (Libertatea de întrunire și de asociere) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#):
Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a constitui cu alții sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

[Sindicatul național al poliției belgiene împotriva Belgiei](#)

27 octombrie 1975

În această hotărâre, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că nu a fost încălcat art. 11 din Convenție. Cu toate acestea, hotărârea enunță principiile fundamentale ale libertății sindicale.

Art.11 garantează:

- dreptul de a constitui un sindicat și de a se afilia unui sindicat, la libera alegere;
- dreptul de a fi ascultat și „libertatea de a proteja interesele profesionale ale membrilor sindicali prin acțiuni sindicale, statele contractante având obligația să permită, precum și să facă posibilă desfășurarea și dezvoltarea acestora”.

În această cauză, sindicatul reclamant se plângea că guvernul belgian nu l-a recunoscut ca fiind una dintre cele mai reprezentative organizații pe care Ministerul de Interne era obligat prin lege să-l consulte.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că sindicatul reclamant dispunea de alte mijloace pentru a acționa în raport cu guvernul, în afară de consultările cu Ministerul de Interne.

De asemenea, Curtea a considerat că politica generală a Belgiei de a restrânge numărul organizațiilor consultate nu era, în sine, incompatibilă cu libertatea sindicală și era o chestiune la aprecierea statului.

Normele care reglementează exercitarea dreptului de organizare sindicală țin de marja de apreciere a statelor:

[Schmidt și Dahlström împotriva Suediei](#)

6 februarie 1976

Reclamanții, membri sindicali, se plângeau că li se refuzaseră anumite beneficii retroactive, în calitatea lor de membri ai organizațiilor care declanșaseră o grevă.

Neîncălcarea art. 11 din Convenție: Art. 11 „prezintă libertatea sindicală ca fiind o formă sau un aspect special al libertății de asociere”, dar „nu asigură niciun tratament special din partea statului pentru membrii sindicali, cum ar fi dreptul la retroactivitatea unor beneficii, de exemplu pentru creșteri salariale rezultate în urma unei noi convenții colective”.

Prin urmare, art. 11 din Convenție nu garantează:

- dreptul sindicatelor de a fi consultate ([Sindicatul național al poliției belgiene împotriva Belgiei](#), 27 octombrie 1975);

- dreptul la beneficii retroactive rezultate dintr-o convenție colectivă (**Schmidt și Dahlström împotriva Suediei**, 6 februarie 1976; **Dilek și alții împotriva Turciei**, 17 iulie 2007);
- dreptul la grevă ca atare (**Schmidt și Dahlström împotriva Suediei**: „Art. 11 [...] oferă fiecărui stat membru libertatea de a alege mijloacele care urmează a fi utilizate [pentru a face posibilă acțiunea colectivă]. Acordarea dreptului la grevă reprezintă, fără îndoială, unul dintre cele mai importante dintre aceste mijloace, dar există și altele.”);
- dreptul ca membrilor sindicatelor să nu li se transfere posturile:

Akat împotriva Turciei

20 septembrie 2005

Reclamanții susțineau că posturile lor au fost transferate din cauza afilierii lor la un sindicat.

Neîncălcarea art. 11 din Convenție: având în vedere faptul că statutul reclamanților de funcționari publici presupunea posibilitatea de a fi transferați în conformitate cu cerințele de serviciu public, Curtea nu era convinsă că transferurile au constituit o constrângere sau o încălcare care să afecteze însăși esența dreptului lor la libertatea de asociere, sau că i-ar fi împiedicat să se implice în activități sindicale în noile posturi sau la noul loc de muncă.

Dreptul la negociere colectivă

Sindicatul suedez al conductorilor de locomotive împotriva Suediei

6 februarie 1976

Sindicatul reclamant se plângea de refuzul Oficiului național pentru negocieri colective de a încheia cu acesta o convenție colectivă, deși încheiasse astfel de convenții cu principalele federații sindicale și, uneori, cu sindicate independente.

Neîncălcarea art. 11 din Convenție: Politica generală a Oficiului de a restrânge numărul organizațiilor cu care încheia convenții colective nu era, în sine, incompatibilă cu libertatea sindicală și ținea de marja de apreciere a statului. Art. 11 nu garantează un anumit tratament sindicatelor, cum ar fi dreptul de a încheia convenții colective.

Wilson. Uniunea Națională a Jurnaliștilor și alții împotriva Regatului Unit

2 iulie 2002

Reclamanții susțineau că legislația aplicabilă în Regatul Unit la momentul faptelor nu le asigura drepturile în temeiul art. 11 din Convenție. Aceștia se plângeau în special că cerința de a semna un contract individual și de a pierde drepturile sindicale, sau de a accepta o creștere salarială mai mică, era contrară legii privind protecția forței de muncă.

Curtea a observat în special că, deși negocierea colectivă nu era indispensabilă pentru a beneficia efectiv de libertatea sindicală, aceasta putea fi una dintre modalitățile prin care sindicatele puteau proteja interesele membrilor lor. În speță, a constatat că, absentă, în dreptul Regatului Unit, a unei obligații a angajatorilor de a încheia negocieri colective nu **dădea naștere, în sine, la o încălcare a art. 11** din Convenție. Cu toate acestea, a permite angajatorilor să utilizeze stimulente financiare pentru a-i convinge pe angajați să renunțe la drepturi sindicale importante constituia o încălcare a art. 11, atât în ceea ce privește sindicatele reclamante, cât și reclamanții individuali. În această privință, Curtea a observat în special că este rolul statului să se asigure că membrii sindicatelor nu sunt împiedicați sau reținuți de la a utiliza sindicatul pentru a fi reprezentați în încercările de a reglementa relațiile cu angajatorii.

Demir și Baykara împotriva Turciei

12 noiembrie 2008 (Marea Cameră)

Această cauză privea anularea, cu efect retroactiv, a convenției colective pe care un sindicat o încheiasse în urma negocierilor colective cu conducerea, precum și interdicția de a constitui sindicate impusă reclamanților, funcționari publici municipali.

Marea Cameră a hotărât că a fost încălcat art. 11 din Convenție având în vedere ingerințele în exercitarea de către reclamanți a dreptului lor de a constitui sindicate și că **a fost încălcat art. 11**, având în vedere anularea *ex tunc* a convenției colective. A observat în special că lista de elemente din dreptul de asociere nu era finalizată, ci făcea „obiectul unor modificări în funcție de anumite evoluții în relațiile de muncă”. Având în vedere „evoluția dreptului muncii, atât cel internațional, cât și cel național,

și practica statelor contractante în astfel de chestiuni”, Curtea a hotărât că „dreptul la negociere colectivă cu angajatorul a devenit, în principiu, unul dintre elementele esențiale ale «dreptului de a constitui sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor» prevăzute la art. 11, fiind de la sine înțeles că statele își păstr[ează] libertatea de a-și organiza sistemul astfel încât, dacă este cazul, să acorde un statut special sindicatelor reprezentative”.

Unite the Union împotriva Regatului Unit

26 mai 2016 (decizie privind admisibilitatea)

În urma unei serii de consultări cu părțile interesate, printre care și reclamantul – un sindicat care reprezenta aproximativ 18 000 de angajați din sectorul agricol –, Guvernul Regatului Unit a reușit să adopte noi dispoziții legale care desființau Consiliul salariilor din agricultură din Anglia și Țara Galilor, un organism statutar care timp de mulți ani stabilise salariile minime și condițiile minime de muncă din sectorul agricol. Consiliul includea printre membrii săi reprezentanți ai angajatorilor și ai angajaților, aceștia din urmă fiind numiți în ultima perioadă de reclamant. Reclamantul susținea că desființarea Consiliului îi încălca dreptul de a participa la negocieri colective al membrilor săi, fiind un element esențial al dreptului de a constitui și de a se afilia la un sindicat.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. Având în vedere largă marjă de apreciere în acest domeniu, Curtea nu era convinsă că, luând decizia de a desființa Consiliul salariilor din agricultură din Anglia și Țara Galilor, guvernul Regatului Unit nu și-a respectat obligațiile pozitive care îi reveneau în temeiul art. 11 din Convenție. Nu se putea afirma că Parlamentul Regatului Unit nu ar fi avut motive relevante și suficiente pentru adoptarea legislației în litigiu sau că desființarea Consiliului nu a păstrat un echilibru corect între interesele concurente. Curtea a observat în special că, fie și dacă se accepta argumentul reclamantului potrivit căruia negocierea colectivă voluntară în sectorul agricol era cvasi-inexistentă și nepractică, acest fapt nu era suficient pentru a conduce la concluzia că un mecanism obligatoriu ar trebui recunoscut drept o obligație pozitivă. În plus, reclamantul avea în continuare libertatea să ia măsuri pentru a proteja interesele operaționale ale membrilor săi prin acțiuni colective, inclusiv prin negociere colectivă, precum și prin implicarea în negocieri pentru a încerca să convingă angajatorii și angajații să încheie convenții colective și avea dreptul de a fi ascultat. În sfârșit, instrumentele europene și internaționale relevante, în forma lor actuală, nu susțineau punctul de vedere conform căruia obligațiile pozitive ale unui stat în temeiul art. 11 din Convenție se extindeau și la obligația de a prevedea un mecanism legal obligatoriu pentru negocierea colectivă în sectorul agricol.

Cereri pendinte

[Asociația Funcționarilor Publici și Sindicatul pentru Negocieri Colective \(dbb\) împotriva Germaniei \(nr. 815/18\)](#), **[Marburger Bund – Asociația medicilor salariați și a medicilor din sectorul public din Germania împotriva Germaniei \(nr. 3278/18\)](#), **[Sindicatul mecanicilor de locomotivă din Germania \(GDL\) împotriva Germaniei \(nr. 12380/18\)](#) și **[Angert și alții împotriva Germaniei \(nr. 12693/18\)](#) și o altă cerere (nr. 14883/18)******

Cereri comunicate guvernului german la 4 decembrie 2018

Aceste cauze privesc legea uniformizării acordurilor colective de muncă (*Tarifeinheitsgesetz*), care reglementează conflictele care apar în cazul în care diferite acorduri colective de muncă se aplică într-o singură companie.

Curtea a comunicat cererea guvernului german și a adresat părților întrebări în temeiul art. 11 (libertatea de asociere) și art. 34 (dreptul de a introduce o cerere individuală) din Convenție.

Dreptul de a se afilia sau nu la un sindicat

Young, James și Webster împotriva Regatului Unit

13 august 1981

Plângerea reclamantilor privea acordul de tip „closed shop” încheiat între British Rail și trei sindicate feroviare. Un acord de tip „closed shop” este o întreprindere sau un loc de muncă în care, în urma unui acord sau unei înțelegeri între unul sau mai multe sindicate și unul sau mai mulți angajatori sau asociații de angajatori, angajaților de o anumită categorie li se cere practic să fie sau să devină membrii unui anumit sindicat.

Încălcarea art. 11 din Convenție: Acordul de tip „closed shop” trebuia să protejeze libertatea de gândire individuală (a se vedea, de asemenea: [Sibson împotriva Regatului Unit](#), hotărâre din 20 aprilie 1993).

[Sigurdur A. Siguriónsson împotriva Islandei](#)

30 iunie 1993

Această cauză privea obligația impusă reclamantului, șofer de taxi, să se afilieze la *Asociația conducătorilor de automobile Frami* sau să-și piardă licența.

Încălcarea art. 11 din Convenție: „Art. 11 [consacră] **dreptul negativ de asociere**”.

[Gustafsson împotriva Suediei](#)

25 aprilie 1996

Cauza privea acțiunile unui sindicat (boicotarea și blocada unui restaurant) față de un reclamant care refuzase să semneze o convenție colectivă în sectorul de catering.

Neîncălcarea art. 11 din Convenție: Deși statul trebuia să ia „măsuri rezonabile și adecvate pentru a asigura exercitarea efectivă a dreptului negativ la libertatea de asociere”, restricția impusă reclamantului nu era o ingerință semnificativă în exercitarea dreptului acestuia la libertatea de asociere.

[Sorensen și Rasmussen împotriva Danemarcei](#)

11 ianuarie 2006 (Marea Cameră)

Reclamanții din această cauză se plâneau de existența unor acorduri prelabile de tip „closed shop” în Danemarca.

Încălcarea art. 11 din Convenție: Faptul că reclamanții fuseseră constrânși să se afilieze la un anumit sindicat afecta însăși esența dreptului la libertatea de asociere garantat de art. 11. Marea Cameră a hotărât că Danemarca nu a protejat dreptul negativ la libertatea de asociere, adică dreptul de a nu se afilia la un anumit sindicat.

Marea Cameră a observat în special că „nu exista un sprijin foarte mare în statele contractante pentru menținerea acordurilor de tip «closed-shop»” și că diverse instrumente europene „indică în mod clar că utilizarea lor pe piața forței de muncă nu constituie un instrument indispensabil pentru exercitarea efectivă a libertăților sindicale”.

[Danilenkov și alții împotriva Rusiei](#)

30 iulie 2009

Cauza privea membrii Sindicatului docherilor din Rusia care fuseseră disponibilizați în urma reorganizării structurale a societății portuare după ce au participat la o grevă de două săptămâni solicitând creșteri salariale și condiții de muncă mai bune, precum și asigurări de sănătate și de viață.

Încălcarea art. 14 (Interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 11** din Convenție, întrucât statul nu a oferit o protecție juridică clară și efectivă împotriva discriminării pe motive de afiliere sindicală.

[Matelly împotriva Franței](#)

2 octombrie 2014

Această cauză privea interzicerea absolută a sindicatelor în cadrul forțelor armate franceze. Reclamantul se plânga în special de o ingerință nejustificată și disproporționată în exercitarea libertății sale de asociere.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție. A constatat în special că decizia autorităților în ceea ce îl privește pe reclamant (ordinul de a demisiona din partea unei asociații din care făcea parte) constituia o interdicție absolută ca membrii personalului militar să se afilieze unui grup profesional de tip sindical, constituit pentru a le apăra interesele profesionale și morale, și că motivele unei astfel de decizii nu fuseseră nici relevante, nici suficiente. Curtea a concluzionat că, deși exercitarea de către personalul militar a libertății de asociere ar putea face obiectul unor restricții legitime, o interdicție generală de a constitui sau de a se afilia la un sindicat aducea atingere însăși esenței acestei libertăți și era ca atare interzisă de Convenție.

A se vedea de asemenea: [ADEFDROMIL împotriva Franței](#), hotărâre din 2 octombrie 2014.

Dreptul la grevă și libertatea de întrunire pașnică

Ezelin împotriva Franței

26 aprilie 1991

Această cauză privea o sancțiune disciplinară impusă reclamantului, vicepreședinte al Sindicatului Avocaților din Guadelupa la momentul faptelor, pentru participarea la o demonstrație publică – în cursul căreia au fost făcute afirmații injurioase – organizată de o serie de mișcări și sindicate care militau pentru independența Guadelupeii, la Basse-Terre (în semn de protest împotriva a două hotărâri judecătorești care impuneau pedepse privative de libertate și amenzi în cazul a trei activiști, pentru distrugerea unor clădiri publice) și pentru că a refuzat să depună mărturie în fața judecătorului de instrucție.

Încălcarea art. 11 din Convenție: Deși sancțiunea avea în principal caracter moral, Curtea a considerat că „libertatea de participa la o întrunire pașnică – în acest caz o demonstrație care nu fusese interzisă – este atât de importantă că nu poate fi restricționată în niciun fel, nici măcar în cazul unui avocat, atât timp cât persoana în cauză nu comite vreun act condamnabil într-o astfel de ocazie.”

Wilson. Uniunea Națională a Jurnaliștilor și alții/Regatul Unit

2 iulie 2002

A se vedea supra, la „Dreptul la negociere colectivă”.

În această hotărâre, Curtea a observat în special că „[e]sența unui sistem voluntar de negociere colectivă este că trebuie să fie posibil ca un sindicat care nu este recunoscut de un angajator să poată lua măsuri care să includă, dacă este necesar, organizarea de acțiuni sindicale, pentru a convinge angajatorul să poarte cu acesta negocieri colective cu privire la acele aspecte pe care sindicatul le consideră importante pentru interesele membrilor săi”.

Sindicatul Național al Lucrătorilor din Căile Ferate, Maritime și din Transporturi împotriva Regatului Unit

8 aprilie 2014

Reclamantul – un sindicat având afiliate peste 80 000 de persoane lucrând în diverse sectoare ale industriei de transport din Regatul Unit – se plânga de restricțiile legale aduse dreptului la grevă și în special de interzicerea oricărei acțiuni secundare sindicale (grevă împotriva unui alt angajator pentru a exercita o presiune indirectă asupra angajatorului implicat în disputa sindicală).

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că niciuna din faptele prezentate de sindicatul reclamant nu demonstra că interzicerea generală a unor acțiuni greviste secundare ar fi avut un efect disproporționat asupra drepturilor lor în temeiul art. 11. Regatul Unit rămăsese așadar în limitele marjei sale de apreciere.

Dreptul sindicatelor de a-și stabili propriile regulamente și de a-și alege membrii

Johansson împotriva Suediei

7 mai 1990 (decizia Comisiei Europene a Drepturilor Omului¹)

Reclamantul se plânga de faptul că membrii Federației electricienilor suedezi erau obligați să adere la un sistem colectiv de asigurări pentru locuințe.

Comisia a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată, constatând în special că decizia federației de a-i afilia pe membrii săi la un sistem colectiv de asigurări pentru locuințe ținea de competența sa juridică, în temeiul propriilor regulamente. În acest sens, Comisia a observat faptul că „dreptul de a constitui sindicate implică, de exemplu, dreptul sindicatelor de a-și stabili propriile regulamente și de a-și administra propriile activități”.

¹ Alături de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, reunită la Strasbourg din iulie 1954 până în octombrie 1999, a verificat respectarea de către statele contractante a obligațiilor asumate în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Comisia și-a încetat existența când Curtea a devenit permanentă, la 1 noiembrie 1998.

[Associated Society of Locomotive Engineers & Firemen \(ASLEF\) împotriva Regatului Unit](#)

27 februarie 2007

Această cauză privea imposibilitatea unui sindicat de a-l da afară pe unul dintre membrii săi care aparținea unui partid politic care susținea opinii contrare sindicatului (persoana în cauză era un activist al BNP, un partid de extremă dreapta legal, cunoscut anterior sub denumirea de Frontul Național).

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 11** din Convenție, în absența oricărui inconvenient identificabil suferit de persoana în cauză sau a oricărui comportament abuziv și nerezonabil din partea sindicatului reclamant. A observat în special că sindicatele nu sunt doar organisme care se consacră aspectelor neutre politic legate de bunăstarea membrilor lor, ci adeseori sunt organisme ideologice, care au viziuni ferme cu privire la aspectele sociale și politice. În plus, sindicatul nu avea niciun rol public care să-l oblige să accepte membri pentru a se achita de responsabilități mai largi.

Înregistrarea unui sindicat

[„Sindicatul „Păstorul cel Bun” împotriva României](#)

9 iulie 2013 (Marea Cameră)

Această cauză privea refuzul statului român de a accepta cererea de înscriere a unui sindicat format din preoți ai Bisericii Ortodoxe Române.

Marea Cameră a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că respingând înscrierea sindicatului reclamant, statul a refuzat pur și simplu să se implice în organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, respectând astfel obligația de neutralitate confesională în temeiul art. 9 (libertatea de gândire, de conștiință și de religie) din Convenție. Întrucât Camera a constatat în hotărârea sa din 31 ianuarie 2012, că tribunalul nu ținuse suficient seama de toate argumentele și și-a justificat respingerea înscrierii doar din motive religioase bazate pe dispozițiilor prevederilor din Statutul Bisericii, Marea Cameră a considerat că decizia tribunalului nu a făcut decât să aplice principiul autonomiei comunităților religioase. În opinia Marii Camere, respingerea cererii de înscriere a sindicatului ca urmare a nerespectării condiției de obținere a aprobării arhiepiscopului era o consecință directă a cultului religios respectiv de a se organiza liber și de a funcționa conform prevederilor propriului statut.

[Manole și „Cultivatorii Direcți din România” împotriva României](#)

16 iunie 2015

Această cauză privea refuzul instanțelor române de a înregistra un sindicat de agricultori care desfășurau activități independente pe care primul reclamant dorea să-l înființeze.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că refuzul de a înregistra sindicatul reclamant nu depășise marja de apreciere a autorităților române cu privire la modul de a asigura dreptul la libertatea de asociere al agricultorilor care desfășurau activități independente. Curtea, luând în considerare instrumentele internaționale relevante în materie, în special, convențiile Organizației Internaționale a Muncii, a constatat în special că, în temeiul legislației române, organizațiile de agricultori beneficiau de drepturi esențiale care le permiteau să apere interesele membrilor lor în fața autorităților publice fără a mai fi necesar să se constituie ca sindicate. În agricultură, ca și în alte sectoare ale economiei, această formă de asociere era în prezent rezervată exclusiv lucrătorilor remunerați și membrilor cooperatori.

Drepturile sindicale în sectorul public

[Tüm Haber Sen și Cinar împotriva Turciei](#)

21 februarie 2006

Cauza privea dizolvarea unui sindicat format din lucrători din sectorul public pe motiv că funcționarii publici nu pot constitui sindicate.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție. A observat în special că „statul, în calitate de angajator” trebuia să respecte libertatea sindicală și să garanteze exercitarea sa efectivă.

[Dilek și alții împotriva Turciei](#)

17 iulie 2007

Reclamanții, lucrători din sectorul public având contracte pe durată determinată, care luaseră parte la acțiuni sindicale pentru a le permite conducătorilor de vehicule să treacă prin punctele de taxare cu barieră fără a plăti, au fost obligați la plata de despăgubiri în cadrul procedurilor civile.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție. A observat în special că guvernul turc nu indicase dacă existau alte mijloace pentru ca funcționarii publici să-și apere drepturile. Cu toate acestea, numai „motive întemeiate și imperative” puteau justifica restricțiile aduse drepturilor sindicale în sectorul public.

În hotărârea **Demir și Baykara împotriva Turciei** a Marii Camere din 12 noiembrie 2008 (a se vedea supra), Curtea a hotărât că membrii administrației de stat nu puteau fi excluși din sfera de aplicare a art. 11 din Convenție. Autoritățile naționale aveau cel mult dreptul de le impune „restricții legale”, în conformitate cu art. 11 § 2.

Enerji Yapi-Yol Sen împotriva Turciei

1 aprilie 2009

Această cauză privea măsurile disciplinare luate împotriva lucrătorilor din sectorul public care participaseră la o grevă națională de o zi pentru a le fi recunoscut dreptul la încheierea unei convenții colective.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că adoptarea și aplicarea circularei contestate – care, *inter alia*, le interzicea lucrătorilor din sectorul public să participe la greva națională de o zi organizată în legătură cu evenimentele planificate de Federația Sindicatelor din Sectorul Public pentru a li se recunoaște dreptul la o convenție colectivă – nu răspundea unei „nevoi sociale imperioase” și, prin urmare, constituia o ingerință disproporționată în drepturile sindicatului reclamant. Curtea a admis că dreptul la grevă nu era absolut și putea fi supus anumitor condiții și restricții. A constatat, cu toate acestea, că, deși anumitor categorii de funcționari publici li s-a putea interzice să participe la acțiuni greviste, interdicția nu se extindea asupra tuturor funcționarilor publici sau lucrătorilor din întreprinderi comerciale sau industriale de stat. Cu toate acestea, în cauza de față circulara fusese redactată în termeni generali, interzicându-le complet tuturor funcționarilor publici dreptul de a participa la acțiuni greviste.

Kava și Sevhan împotriva Turciei

15 septembrie 2009

Această cauză privea profesori sancționați pentru participarea la greva națională organizată de sindicatul acestora.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție, constatând că sancțiunile în litigiu, deși destul de lejere în cazul reclamanților, fuseseră de natură să-i descurajeze pe membrii sindicatului să participe în mod legitim la greve sau alte acțiuni sindicale și nu fuseseră „necesară într-o societate democratică”.

Şişman și alții împotriva Turciei

27 septembrie 2011

Această cauză privea măsurile disciplinare luate împotriva angajaților de la administrațiile financiare din cadrul Ministerului Finanțelor pentru că expuseseră afișele sindicatului în sprijinul demonstrației de 1 mai în zone aflate în afara avizierelor desemnate.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 11** din Convenție. A observat în special că sancțiunile disciplinare fuseseră luate împotriva reclamanților pentru că pusese afișele sindicatului pe pereții din birouri, în loc să le afișeze la avizier. În plus, , afișele respective nu conțineau niciun element care să conțină aspecte ilegale sau șocante, care ar fi perturbat ordinea din cadrul instituției. De asemenea, Curtea a observat că sancțiunea reclamată, deși minimă, era de natură să-i descurajeze pe membrii sindicatului să se implice în mod liber în activitățile lor. Acest fapt a făcut-o să concluzioneze că notificările transmise de administrațiile financiare nu fuseseră „necesare într-o societate democratică”.

Junta Rectora Del Ertzainen Nazional Elkartasuna (ER.N.E.) împotriva Spaniei

21 aprilie 2015

Această cauză privea imposibilitatea membrilor unui sindicat din poliție de a-și exercita dreptul la grevă. Sindicatul reclamant se plângea în special de interzicerea dreptului la grevă impusă *Ertzainas* – care sunt ofițeri de poliție din Țara Bascilor și își desfășoară activitatea în cadrul jurisdicției acestei comunități

autonome – ceea ce, în opinia sindicatului, constituia o discriminare în comparație cu alte grupuri care desfășurau activități similare, dar care aveau dreptul la grevă.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 11 considerat separat sau coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție. A constatat în special că din cerințele mai stricte impuse „agenților de aplicare a legii”, faptul că erau înarmați și necesitatea ca aceștia să ofere un serviciu neîntrerupt, justificau interzicerea dreptului la grevă, în măsura în care erau în joc siguranța publică și apărarea ordinii. Curtea a observat că natura specifică a responsabilităților acestor agenți justifica posibilitatea ca statul să dispună de mult spațiu de manevră („o marjă largă de apreciere”) în reglementarea anumitor aspecte ale activității sindicatului, în interesul publicului, fără însă a priva sindicatul de conținutul esențial al drepturilor sale în temeiul art. 11.

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08